

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificivm In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventvales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

Remedium quartum. Agat contraria ijs quae à scrupulis suadentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

deteget actionis illicitæ malitia, etiamsi à scrupuloso studiosè non exquiratur. Quid hâc in parte aliis agendum sit fusè per aliquot Tractatus jam docuimus. Scrupulosis verò ab hâc indagatione abstinentum non minùs est, quàm ab illecebrosis blasphemisque cogitationibus; vt pote quæ haud paullò plus damni, præ his animo sint allaturæ. Illas itaque illicò discute; nam si tecum ipse agere incipias; rationumque hinc atque hinc militantium dissidia & momenta vis expendere, centum actuum præ foribus stabunt rationes, & cum singulis, centum scrupuli. Illud itaque ex indagatione illâ referes incommodi, vt qui in omnibus actionibus times peccati speciem, in omnibus etiam peccatum ipsum sis reperturus. Fingit enim sibi omnis timidus simulacra quæ timeat: sic qui mures expauescit, vbique sibi eos fingit: eosque dum fingit, non fictos sibi metus parit. Itaque ne cogitationibus eiusmodi, dum obueniunt, segniter & quasi per otium indulge: vires sumunt dum tractantur molliter & otiosè. Excute hæc prima scrupulorum semina quantum potes: si non potes, patere; modo sponte tuâ, animo ea non reuoluas; illudque certò statuas, te ex scrupulorum motu nihil quidquam acturum imposterūm, sed forti ceruice jugum tam molestum, cùm res feret, strenuè excussurum.

REMEDIUM IV.

Agat contraria iis quæ à scrupulis suadentur.

*Numquam
cedendum
est scrupu-
lis, sed a-
genda iis
contraria.*

ATQUE hoc quidem quartum est remedium; aries enim uero fortissimus, quique expugnandis scrupulis necessariò debet admoueri. Nempe vt erecto animo, quisquis sanari vult, scrupulorum suggestionibus fese opponat; sic, inquam, agat, vt numquam iis obediat aut succumbat, sed alia potius omnia iisque contraria exequatur. Si repetendum Psalmum, aut Rosarij recitationem scrupulus oggerat, adeò acta non repeatat, vt contrâ potius pergendum sibi esse statuat, ideo quod eiusmodi cogitatio menti inciderit; idemque in reliquis suggestionibus esto resistendi modus. Ratio in promptu est: cùm enim scrupulos plerumque à Dæmone aut suscitari, aut certè suscitatis hostem importu-

importunissimum armari demonstratum sit, non aliâ sanè arte validius imbellis hostis fugabitur, eiusque terriculamenta infringentur facilius, quām si fronte imperterritā iis obsistas, obedientiamque omnem præfractē deneges. Vti enim non alius ullus Dæmone est ferocior, cū vim à se illatam pro voto videt procedere; ita nullus eo imbecillior, cū vis vi illiditur, artesque suas videt esse despiciunt. Atque hæc quidem bellandi forma, à Diuo Jacobo apertè traditur. *Resistite, inquit, diabolo, dicit fugiet a vobis.* Neque Dæmon tantum fugiet, sed & phantasma, ludicraque peccatorum simulacra quæ cerebrum infestabant, illicò dilabentur: & vti vanæ sunt sanguinis fuligines, ita & in auras quantocius euanscent: fouebuntur autem & vires à tuā sument inertia, iis si per summam ignauiam succubueris, vti jam antè demonstratum est.

*Con'emp-
tim agen-
dum cum
scrupulis.*

29. Verūm cū §. 2. multis hanc rem exegerim, ostenderimque scrupulis omnino semper esse resistendum, pluribus nunc supersedeo. Istud tamen penitus inculcatum volo, nihil admodum è cæteris quæ passim afferuntur remedii, adjumenti relaturum te, nisi hâc insistas viâ, scrupulosque imperterritus aggrediaris, fidem iis prorsus deneges, & importuna forti animo imperia excutias. Et vt planius exponam, quâ ratione id agendum sit; dico non liquidius & generosiùs id præstari, quām si cum scrupulis contemptim agas & perfunctoriè, quasi si tam imbellis hostis sit qui conatus maiores, præclarioresque animi impetus, depellendis eius assaultibus, non mereatur. Magni imprimis ad rem nostram emolumenti, erit, si rectè adhibetur, hæc doctrina. Uti enim superbissimus est Dæmon, & in omnem assurgit arrogantiam dum timetur; ita non aliud tantoper fugit commercium, quām eorum, apud quos artes suas videt esse despiciunt.

30. Itaque dum scrupulis agitaris, iisque fortiter consensum negas, id ramen sic age, vt nec frontem contrahas, nec oculos occludas, nec eos detorqueas, nec caput agites quasi si muscas importunas abigeres. Ne ista quidem exultandi occasio danda est Diabolo, quod saltem vexari te p̄fentiscat; aliquod enim ex suis artibus tum ferret operæ suæ præmium. Verūm immoto prorsus corpore, quasi si nihil quidquam te circumstretpet, hære imperterritus; mente solâ age omnia, animum obfir-

*In quo con-
sistat iste
contemptus,
declaratur.*

Ii 2 ma,

ma, neque ore aut nutibus cōsensum denega (ridiculum enim te gesticulationes istae facient) sed solā voluntatis actione; sic ut Dæmon nihil eorum quæ aguntur intus, persentiscat. Incredibile est, quantum contemptus hic arrogantissimo hosti officiat, eiusque impudentiam succidat. Deinde, rationibus quibus scrupulorum justitiam conatur fulcire; ne responde; multo autem minùs patere apud te de iis disputationem institui, & quasi rem totam vocari in jus. Reiicienda inquam sunt hæc omnia per ingentem contemptum, quasi indigna prorsus quibus aurem præbeas. Ita age: rationibus enim, & respondendo si tumultuantem hanc belluam vis compescere; nequidquam ages omnia. Non aliâ melius ratione eius fastus & importunitas deprimitur, quam tacendo. Consilium id est D. Antonini. *Scrupulos* inquit, *more canum oblatrantes, d' lacerare minantes, non possumus melius compescere quam per contemptum.* Præclarè in rem meam. Enim uero in quantas exurgunt iras imbellies catuli, si quem, penes domum sua custodia commissam, transuentem visiderint? accurrunt quasi si pedes viatori velint derrahere; clamant, fremunt, ringuntur, & latratibus totam implent ac turbant viciniam. Quid hæc agat, si sapit viator? sane si cani respondeat, itinerisque sui rationem dare voluerit, innocentem se proclamet, neque quidquam domui se velle officere si cani velit persuadere, ac proinde non ita sibi esse oblatrandum; & tempus perdet, & maiores in se caniculi excitabit clamores, neque quidquam à totâ viciniâ referet præmiū, nisi risus & cachinnos, quod rationibus cani velit os obstruere. Quid ergo agendum est? Nihil prorsus. Clamet catellus, sic ut in rauim abeat infracta vox; viator nihilominus prosequatur iter tacitus, & securus sui. Defatigabitur tandem catellus, ponet iras, & nullâ re actâ, ad vidum se recipiet, ibique si libuerit, de victoriâ phantasticâ à se relatâ, plausum sibi faciet & triumphos. Interim euasit viator, & turus agit res suas. Ita cum scrupulis agendum est, inquit Antoninus. Iis responde, & colloquia cum iis misce, si totâ illico turbatum vis domo contemne, & tura sunt omnia.

D. Ant.
min. part.
1. tit. 3.
c. 10. § 10.
reg. 6.

*Comparatione penit
e latrati
catellarum
explicatur
res.*